

FIȘA DISCIPLINEI
DREPTUL MEDIULUI
 Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	DREPT
1.3. Departamentul	DREPT PUBLIC
1.4. Domeniul de studii	DREPT
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / Calificarea	DREPT
1.7. Forma de învățământ	CU FRECVENȚĂ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Dreptul mediului				Codul disciplinei	DLR2239
2.2. Titularul activităților de curs			IONESCU MARIA DIANA				
2.3. Titularul activităților de seminar			IONESCU MARIA DIANA				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					12

Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri	7
Tutoriat (consiliere profesională)	-
Examinări	1
Alte activități	-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	33
3.8. Total ore pe semestru	75
3.9. Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Curs clasic (prezență fizică în sala de curs) Suportul de curs și ale materiale necesare studiului sunt transmise pe platforma google classroom
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Seminar clasic (prezență fizică în sala de curs) Suportul de curs și ale materiale necesare studiului sunt transmise pe platforma google classroom

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	Analizează și utilizează conceptele, instituțiile și normele juridice din domeniul dreptului mediului, în vederea soluționării problemelor de drept specifice Argumentează soluții juridice în domeniul dreptului mediului, prin aplicarea normelor de drept și a jurisprudenței relevante atât la nivel național, cât și la nivel european Elaborează analize critice și propuneri de interpretare sau îmbunătățire a normelor juridice din domeniul dreptului mediului
-----------------------------------	---

Competențe transversale	Comunicarea și cooperarea în contexte profesionale Dezvoltarea și managementul carierei
--------------------------------	---

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul 1. cunoaște conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul dreptului mediului; 2. cunoaște modalitatea de interpretare și aplicare a normelor din domeniul dreptului mediului; 3. identifică și cunoaște dreptul național, dreptul european, precum și instrumentele juridice internaționale, în domeniul dreptului mediului 4. identifică și cunoaște jurisprudența relevantă națională și europeană în domeniul dreptului mediului
Aptitudini	Studentul 1. interpretează și corelează normele juridice din domeniul dreptului mediului; 2. aplică dreptul pozitiv în vederea analizei și soluționării unor situații juridice concrete; 3. analizează evoluția normelor, conceptelor și instituțiilor din domeniul dreptului mediului, atât din dreptul național, cât și din cel european; 3. elaborează și susține argumente juridice în cadrul unei strategii de apărare; 4. formulează soluții juridice motivate pentru probleme de drept specifice dreptului mediului; 5. realizează cercetări juridice și redactează opinii argumentate în domeniul dreptului mediului.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra în procesul de aplicare a cunoștințelor dobândite, urmând indicațiile oferite de cadrul didactic prin cerințele exprimate în cadrul cazurilor practice și a proiectelor.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	1. Formarea și consolidarea competențelor profesionale și transversale ale studenților în domeniul dreptului mediului, prin dobândirea și aplicarea cunoștințelor teoretice și practice necesare pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea normelor de drept 2. Pregătirea studenților pentru analiza și soluționarea problemelor juridice specifice dreptului mediului, în vederea exercitării viitoare a profesiilor juridice, cu respectarea exigențelor statului de drept și a drepturilor fundamentale
7.2 Obiectivele specifice	1. Înțelegerea conceptelor fundamentale ale dreptului mediului, a dreptului la un mediu sănătos ca drept substanțial, precum și garanțiilor procedurale; 2. Cunoașterea și analizarea cadrului juridic național, european și internațional în materia protecției mediului, cu accent pe dreptul UE și pe mecanismele instituționale de garantare a acestuia; 3. Dezvoltarea capacității de interpretare și aplicare a normelor de drept al mediului în corelare cu jurisprudența relevantă a instanțelor naționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene; 4. Analiza garanțiilor procedurale ale dreptului la un mediu sănătos, inclusiv accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în materie de mediu; 5. Înțelegerea mecanismelor juridice privind evaluarea impactului asupra mediului și a rolului participării publicului în această procedură 6. Dezvoltarea capacității de analiză critică a litigiilor de mediu, inclusiv a litigiilor strategice, prin raportare la rolul organizațiilor neguvernamentale și al cetățenilor în protecția mediului; 7. Cunoașterea principalelor domenii specifice ale dreptului mediului (protecția naturii și biodiversității, calitatea aerului și a apei, gestionarea deșeurilor, schimbările climatice) și a particularităților regimului juridic aplicabil acestora; 8. Analiza formelor de răspundere juridică în domeniul dreptului mediului (civilă, contravențională și penală), precum și a raportului dintre răspunderea de drept comun și regimurile speciale de răspundere; 9. Dezvoltarea aptitudinilor de identificare a problemelor de drept și de aplicare a normelor juridice la situații de fapt concrete, prin rezolvarea de cazuri practice și formularea de argumente juridice motivate; 10. Formarea unei perspective integrate asupra dreptului mediului, prin corelarea acestuia cu obiectivele dezvoltării durabile și cu exigențele protecției drepturilor fundamentale, în contextul statului de drept

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în dreptul mediului. Dreptul la un mediu sănătos – drept substanțial și garanțiile procedurale. Dreptul mediului în contextul statului de drept.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
2. Cadrul legal în domeniul dreptului mediului (I). Dimensiunea națională, regională, europeană și internațională. Focus pe dreptul UE în materia protecției mediului. Instanțe naționale și europene (CEDO și CJUE). Comitete care supraveghează respectarea convențiilor internaționale (Comitetul Aarhus)	expunerea; prelegere interactivă; învățare prin descoperire; dezbateri; materiale video	
3. Cadrul legal în domeniul dreptului mediului (II). Instanțe naționale și europene (CEDO și CJUE). Comitete care supraveghează respectarea convențiilor internaționale (Comitetul Aarhus)	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
4. Dreptul substanțial la un mediu sănătos, dezvoltarea durabilă și sustenabilitatea.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
5. Garanțiile procedurale ale dreptului la un mediu sănătos. Accesul la informația privind mediul.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
6. Evaluarea impactului asupra mediului. Participarea publicului la procedura de evaluare a impactului asupra mediului.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
7. Accesul la justiție în litigii de mediu. Litigiile strategice în domeniul dreptului mediului. Rolul organizațiilor neguvernamentale. Rolul cetățenilor.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire; materiale video	Lector invitat
8. Domenii specifice (I). Protecția naturii și biodiversitatea.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
9. Domenii specifice (II). Calitatea aerului și a apei. Poluarea fonică.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri;	

	învățare prin descoperire; materiale video	
10. Domenii specifice (III). Deșeurile.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
11. Domenii specifice (IV). Schimbările climatice. Acordul de la Paris. Accesul la justiție în litigiile privind schimbările climatice	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire; materiale video	
12. Răspunderea juridică pentru prejudiciile produse în domeniul dreptului mediului. Răspunderea de drept comun. Răspunderea civilă delictuală. Răspunderea specială în domeniul protecției mediului.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
13. Răspunderea juridică pentru fapte contrare legii penală în domeniul dreptului mediului. (I). Răspunderea contravențională.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
14. Răspunderea juridică pentru fapte contrare legii penală în domeniul dreptului mediului. (II). Răspunderea penală.	expunerea; prelegere interactivă; dezbateri; învățare prin descoperire	
Bibliografie Obligatorie: Suportul de curs comunicat studenților de către cadrul didactic titular Facultativă: 1) Flaminia Stârc Meclejan, <i>Manual de dreptul mediului. Dezbateri doctrinare si cauze de referință</i>, C.H. Beck, București, 2022 2) Ludwig Krämer, Christopher Badger, <i>Krämer's EU Environmental Law</i>, Oxford, Hart Publishing, 2024 3) Roberto Caranta, Anna Gerbrandy, Bilun Müller, <i>The making of a new European legal Culture: the Aarhus Convention. At the crossroad of comparative law and EU law</i>, Groningen: Europa Law Publishing, 2018		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere în dreptul mediului. Dreptul la un mediu sănătos – drept substanțial și garanțiile procedurale. Dreptul la un mediu sănătos, dezvoltarea durabilă și sustenabilitatea. Dreptul mediului în contextul statului de drept.	identificare norme;	

2. Cadrul legal în domeniul dreptului mediului (I). Dimensiunea națională, regională, europeană și internațională. Focus pe dreptul UE în materia protecției mediului. Instance naționale și europene (CEDO și CJUE). Comitete care supraveghează respectarea convențiilor internaționale (Comitetul Aarhus)	cazuri practice	
3. Cadrul legal în domeniul dreptului mediului (II). Instance naționale și europene (CEDO și CJUE). Comitete care supraveghează respectarea convențiilor internaționale (Comitetul Aarhus)	cazuri practice	
4. Dreptul substanțial la un mediu sănătos, dezvoltarea durabilă și sustenabilitatea.	cazuri practice	
5. Garanțiile procedurale ale dreptului la un mediu sănătos. Accesul la informația privind mediul. Participarea publicului la procedura de evaluare a impactului asupra mediului.	cazuri practice	
6. Evaluarea impactului asupra mediului. Participarea publicului la procedura de evaluare a impactului asupra mediului.		
7. Accesul la justiție în litigii de mediu. Litigiile strategice în domeniul dreptului mediului. Rolul organizațiilor neguvernamentale. Rolul cetățenilor.	cazuri practice	
8. Domenii specifice (I). Protecția naturii și biodiversitatea.	cazuri practice	
9. Domenii specifice (II). Calitatea aerului și a apei. Poluarea fonică.	cazuri practice	
10. Domenii specifice (III). Deșeurile.	cazuri practice	
11. Domenii specifice (IV). Schimbările climatice. Acordul de la Paris. Accesul la justiție în litigiile privind schimbările climatice	cazuri practice	
12. Răspunderea juridică pentru prejudiciile produse în domeniul dreptului mediului. Răspunderea de drept comun. Răspunderea civilă delictuală.	cazuri practice	

Răspunderea specială în domeniul protecției mediului.		
13. Răspunderea juridică pentru fapte contrare legii penală în domeniul dreptului mediului. (I). Răspunderea contravențională.	cazuri practice	
14. Răspunderea juridică pentru fapte contrare legii penală în domeniul dreptului mediului. (II). Răspunderea penală.	cazuri practice	
Bibliografie Obligatorie: Suportul de curs comunicat studenților de către cadrul didactic titular Facultativă: 1) Flaminia Stârc Meclejan, <i>Manual de dreptul mediului. Dezbateri doctrinare si cauze de referință</i>, C.H. Beck, București, 2022 2) Ludwig Krämer, Christopher Badger, <i>Krämer's EU Environmental Law</i>, Oxford, Hart Publishing, 2024 3) Roberto Caranta, Anna Gerbrandy, Bilun Müller, <i>The making of a new European legal Culture: the Aarhus Convention. At the crossroad of comparative law and EU law</i>, Groningen: Europa Law Publishing, 2018		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei Dreptul mediului sunt concepute în concordanță cu exigențele comunității academice din domeniul dreptului, precum și cu așteptările asociațiilor profesionale și ale angajatorilor din domeniul juridic și al administrației publice, implicați în aplicarea și implementarea normelor de protecție a mediului.

Disciplina răspunde nevoii de formare a unor competențe juridice solide în materia dreptului mediului, domeniu aflat într-o continuă evoluție legislativă și jurisprudențială, cu impact semnificativ asupra activității instanțelor judecătorești, autorităților administrative, organizațiilor neguvernamentale și operatorilor economici. Accentul pus pe dreptul UE, pe jurisprudența CEDO și CJUE, precum și pe mecanismele de acces la justiție și participare publică conduce la pregătirea unor specialiști ce pot răspunde provocărilor contemporane în această materie.

Prin abordarea unor domenii specifice relevante (biodiversitate, calitatea aerului și a apei, deșeuri, schimbări climatice) și a formelor de răspundere juridică, disciplina contribuie la pregătirea studenților pentru analiza și soluționarea problemelor juridice complexe din domeniul protecției mediului, în acord cu așteptările angajatorilor privind dezvoltarea gândirii juridice critice, a capacității de argumentare și a abilităților de aplicare a normelor juridice la situații concrete în mod autonom și responsabil.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	examen scris	7 pct (70%).
	Modul de evaluare critică a informațiilor prezentate și de formulare a propriilor opinii argumentate		
	Modul de formulare a soluțiilor de îmbunătățire a legislației din România		
10.5 Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Participare activă la seminare. Soluționarea unor teme ce vor fi comunicate pe parcursul semestrului.	2 pct (20%)
	Modul de evaluare critică a informațiilor prezentate și de formulare a propriilor opinii argumentate		
	Modul de formulare a soluțiilor de îmbunătățire a legislației din România		
	Modul de analiză, sinteză și aplicare a informației la o stare de fapt concretă (rezolvarea unui caz practic)		
10.6 Standard minim de performanță			
Minim 5 puncte din 10. 1 pct se acordă din oficiu.			

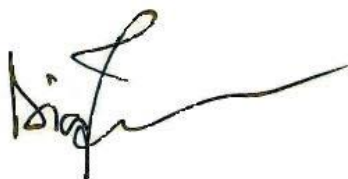
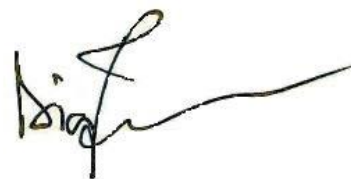
11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
		3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE 	4 EDUCATIE DE CALITATE 	5 EGALITATE DE GEN 	6 APĂ CURATĂ ȘI SANITATIE 	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE 		9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEGALITĂȚI REDUSE 	11 ORASE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE 	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE 	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ 	14 VIAȚA ACVATICĂ 	15 VIAȚA TERESTRĂ 	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE 	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament